

Slovenija in Portugalska: Prispevki evropskemu regulatorju naj odražajo velikost kapitalskih trgov

29.5.2026 - | gov.si

Ministrstvo za finance se aktivno udeležuje pogajanj na ravni Evropske unije (EU) o zakonodajnem paketu za integracijo in nadzor evropskega trga kapitala (angleško Market Integration and Supervision Package - MISP). V tej luči smo skupaj s portugalskim ministrstvom za finance podali pobudo, naj prispevki v proračun evropskega regulatorja odražajo dejansko velikost kapitalskih trgov.

Evropska komisija s paketom MISP predlaga znatno širitev pristojnosti in proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (angleško European Securities and Markets Authority - ESMA).

Ministrstvo za finance je v okviru pogajanj o tem paketu posebno pozornost namenilo vprašanju, kako se med državami članicami delijo prispevki nacionalnih pristojnih organov v proračun ESMA. Skupni načrtovani prispevki v letu 2026 znašajo približno 35 milijonov evrov, veljavni ključ delitve pa temelji na ponderiranih glasovih po protokolu, ki je bil zasnovan za potrebe kvalificirane večine v Svetu EU po Pogodbi iz Nice. Ta ključ odraža politično težo držav članic v Svetu, ne pa dejanske velikosti njihovih kapitalskih trgov.

Posledice tega pristopa so znatne. Iz analize javno dostopnih podatkov ESMA in ocene učinka Evropske komisije pri predlogu MISP izhaja, da kar 21 od 27 držav članic v sistem prispeva več, kot bi ustrezalo dejanski velikosti njihovega kapitalskega trga. Slovenija je med temi državami posebej izpostavljena – po izračunih trenutno prispeva približno sedemkrat več, kot bi ustrezalo sorazmerni razdelitvi glede na velikost slovenskega kapitalskega trga.

Položaj Slovenije ima še en specifičen vidik. Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP), ki kot slovenski nacionalni pristojni organ plačuje prispevek v ESMA, se – za razliko od nacionalnih pristojnih organov nekaterih drugih držav članic – v celoti financira iz nadzornih pristojbin, ki jih zbira od nadzorovanih subjektov, in nima dostopa do državnih proračunskih sredstev. Nesorazmerno breme slovenskih prispevkov za financiranje ESMA tako ne ostaja na ravni državnega proračuna, temveč ga končno nosijo udeleženci slovenskega kapitalskega trga.

Da bi naslovili to neravnovesje, smo na Ministrstvu za finance skupaj s portugalsko delegacijo pripravili skupni non-paper s ciljem spremembe 62. člena uredbe o ESMA. Predlagani pristop:

- v zakonodajno besedilo MISP paketa se zapiše načelo, da bi morali prispevki nacionalnih pristojnih organov v proračun ESMA odražati dejansko velikost njihovih nacionalnih kapitalskih trgov;
- natančna metodologija za izračun prispevkov bi bila določena v delegiranem aktu, ki ga sprejme Evropska komisija po posvetovanju z ESMA, ob pravici ugovora Sveta in Evropskega parlamenta;
- ilustrativno je v non-paperju predstavljena tudi možna metodologija na podlagi štirih objektivnih kazalnikov velikosti kapitalskega trga (tržna kapitalizacija lastniških instrumentov, obseg trgovanja, neto vrednost sredstev investicijskih skladov in skupno število nadzorovanih

subjektov), pri čemer končna izbira metodologije ostane v rokah Komisije.

Skupni slovensko-portugalski non-paper smo včeraj predstavili na seji delovne skupine Sveta za finančne storitve in bančno unijo (angleško Council Working Party on Financial Services and Banking Union) v Bruslju.

Na Ministrstvu za finance smo prepričani, da je obstoječi ključ delitve prispevkov nacionalnih pristojnih organov v ESMA neusklajen z dejansko velikostjo kapitalskih trgov držav članic in pomeni za manjše kapitalske trge nesorazmerno breme. Ker MISP paket prinaša pomembno širitev pristojnosti in proračuna ESMA, je sedanji trenutek po oceni ministrstva primeren za uskladitev sistema financiranja s temeljnim načelom proporcionalnosti, ki ga Slovenija dosledno uveljavlja v vseh pogajanjih o MISP paketu.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-29-slovenija-in-portugalska-prispevki-evropskemu-regulatorju-naj-odrazajo-velikost-kapitalskih-trgov>